

**Друга війна більшовицької Росії проти
УНР. Антибільшовицький
повстанський рух. Реорганізація
Директорії УНР. Державне будівництво
та національна політика.**

План уроку

- ◆ Друга війна більшовицької Росії проти УНР.
- ◆ Антибільшовицький повстанський рух.
- ◆ Реорганізація Директорії УНР. Державне будівництво та національна політика.

Друга війна Радянської Росії проти УНР. Поразка УНР

3 січня
1919 р.

Захоплення більшовицькими військами *Харкова*, куди переїхали ЦК КП(б)У та Тимчасовий робітничо-селянський уряд України; перетворення Харкова на столицю більшовицької України

9 січня
1919 р.

Ультиматум Директорії УНР Раднаркомом з вимогою припинити військові дії та негайно вивести російські війська з території України. Раднарком відповів, що військові дії ведуть між собою війська Директорії та Українського радянського уряду, а російських військ там немає

12 січня
1919 р.

Війська Першої української радянської дивізії вибили частини УНР із *Чернігова*

16 січня 1919 р.	Директорія оголосила війну Радянській Росії
19 січня 1919 р.	Захоплення більшовицькими військами <i>Полтави</i> , а 27 січня — <i>Катеринослава</i>
2 лютого 1919 р.	Директорія на чолі з С. Петлюрою залишила Київ та переїхала до Вінниці
5 лютого 1919 р.	Радянські війська увійшли до <i>Києва</i>
Лютий—квітень 1919 р.	Розгром головних військових сил Директорії

Внутрішня політика Директорії

- ◇ Відновила чинність законів УНР, зокрема ухвалила закон про передачу поміщицької землі селянам без викупу; за землевласниками залишалися будинки, худоба, виноградники; проголошено недоторканність землі промислових підприємств і цукрозаводів та іноземних власників; дозволялося мати земельні ділянки до 15 десятин;
- ◇ Вища законодавча влада передавалася Трудовому Конгресові – парламенту, сформованому з депутатів від селян, робітників, трудової інтелігенції, а також залізничників і поштовиків (власники і «нетрудова» інтелігенція позбавлялися виборчих прав);
- ◇ Буржуазія і поміщики також були позбавлені виборчих прав.
- ◇ Створити боєздатну армію зі збройних формувань, що виникли під час антигетьманського повстання, не вдалося. Директорія фактично опинилася без армії. Головний отаман С. Петлюра почав призначати отаманами будь-кого, хто міг командувати, мав зброю і виказував лояльність до Директорії, а також заявив про своє прагнення боротися з більшовиками. Ніякого контролю над отаманами не існувало. Безперервна війна, епідемії, чвари в керівництві, вичерпання воєнних і фінансових ресурсів, що дісталися у спадок від П. Скоропадського, відсутність зовнішньої підтримки зумовили поразку армії УНР Певна територія України тривалий час залишалася поза впливом Директорії.

Зовнішня політика Директорії

- ◆ У зовнішній політиці Директорії вдалося розширити міжнародні зв'язки УНР – її визнали Угорщина, Чехословаччина, Голландія, Італія. Але налагодити зв'язки з радянською Росією не вдалося. Не визнали УНР країни Антанти й відроджена Польща, яка претендувала на Правобережну Україну. Появу Директорії Антанта зустріла вороже. Не визнавши гетьманської адміністрації, дипломати країн Антанти не збиралися визнавати й поновлену УНР.
- ◆ Проте більшовицька загроза дещо зблизила Антанту з Директорією. 22 січня 1919 р. УНР об'єдналася в соборну державу з Західноукраїнської Народною Республікою (ЗУНР), що утворилася на українських землях, які перебували під владою Австро-Угорщини. Об'єднання українських земель в одну державу мало причини:
 1. *польський наступ на територію ЗУНР;*
 2. *нестримне бажання українців жити в єдиній соборній українській Державі.*